

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

Olună 7 „ (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

□ □

TRENUL REGAL

trece la noapte prin Blaj, spre ținta pentru care a plecat, în primul rând: frontul apusean al trupelor române.

Suveranii iubiți, cari au împărțit cu soldații lor bravi, zilele de suferință și de înfrângere vremelnică, vin acum să-i laude pentru vitejia și statornicia lor în credință, care, în urmă, totuș a trebuit să fie încununată de biruința deplină.

Unde sunt împărații, cari și-au pornit pădurea lor de baionete, ca să strivească, o țerișoară, care a avut îndrăsneala să nu asculte de porunca lor?

Unde e Kaiser-ul cu pumnul lui de fier? Unde e împăratul-rege din Viena? Țarul Rusiei? Țarul Bulgariei?

Stăpânirea lor, care n'a fost întemeiată pe adevărata voință a obștei, s'a clătinat din temelii, sau s'a prăbușit cu totul.

După acest cumplit viitor, nu pot să mai rămână la stăpânire decât acele capete încoronate, cari au simțit alături cu țara lor, și nu și-au urmărit numai interesele egoiste de dinastie.

Suveranii români sunt printre aceștia. Stăpânirea lor iese întărită și glorioasă, din marea catastrofă a țărilor și neamurilor.

Ei vin acum, să strângă mâna vitejilor, și, la înapoiere, să primească salutul noilor supuși.

În așteptarea acestor ceasuri de sărbătoare, întovărășim trenul ce trece azi pe la noi, fără să se oprească, cu toată dragostea și devotamentul nostru de cetățeni români.

□ □ □

Ostași, *)

„Cu inima plină de nădejde vă salut pe voi, ostași din armata II-a, cari de mai multe luni ați opus rezistență nebiruită tuturor încercărilor vrăjmașului de a rupe liniile noastre; voi stați aci la un post de onoare, păzitori neobosiți ai hotarului Țarei, expuși la atacurile unui vrăjmaș care în trufia lui crede, că toate trebuie să se inchine lui, că toate drumurile, toate ușile sunt deschise lăcomiei sale de stăpânire; prin vitejia voastră bărbătească l-ați învățat, că pe aici nu se trece.

„Am venit azi între voi să vă aduc prinosul Meu de recunoștință pentru modul cum v'ați luptat până acum și se împart aceluia cari s'au distins, în deosebi, răsplata pentru faptele lor, dar mulțumirea Mea vă îmbrățișează pe voi toți cari v'ați condus ca niște ostași vrednici de dragostea ce Țara vă poartă și dela care Țara și Regele vostru mai așteaptă multe fapte eroice.

„Dincolo în ținuturile bogate, dar pustiite, acum stau frații noștri și suferă sub jugul nemilos al unui vrăjmaș, care fără cruțare a cotoșit o mare parte a iubitei Noastre Țări și care sugerează până la cea din urmă picătură de viață a unei populații chinuite și batjocorite în cele mai sfinte sentimente ale ei.

„Acolo zac sub țarinele sfințite de sângele lor mii de viteji cari și-au dat viața pentru mărirea patriei, ei toți vă chiamă, ei toți așteaptă dela voi să goniti din pământul românesc armatele vrăjmaș, să înfișeți drapelele voastre victorioase iarăși în pământul strămoșesc.

„Vă mai așteaptă lupte grele, căci drumul este lung dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, îl veți străbate ca biruitori.

„Vouă, fiilor de țărani, care ați apărut cu brațul vostru pă-

*) Cuvântarea M. S. Regelui ținută la 21 Martie 1917, trupelor de pe frontul armatei a II-a.

mântul unde v'ați născut, unde ați crescut, vă spun Eu, Regele vostru, că pe lângă răsplata cea mare a izbânzii, care vă asigură fiecăruia recunoștința neamului nostru întreg, ați câștigat totdeauna dreptul a stăpâni într-o măsură mai largă pământul pe care v'ați luptat. — Vi se va da pământ. — Eu Regele vostru, voi fi întâiul a da pilda, vi se va da și o largă participare la treburile Statului.

Arătați-vă, scumpii Mei ostași, demni de încrederea ce Țara și Regele vostru pun în voi și îndepliniți-vă, ca până acum, datoritiile voastre cu sfințenie.

„Să trăiască scumpa Noastră Țară și viteaza ei armată, nădejdea și fala ei“.

Ziua a treia a Congresului.

Cea mai însemnată zi a Congresului se începe cu o cuvântare plină de căldură la adresa generației dela 48 și a tuturor bărbatilor-eroi ai gândirii, cari au îndrumat generațiile spre înfăptuirea secularului vis al neamului: spre unirea tuturor. — Cuvântarea e rostită de p. prot. *Dăianu*.

Se trece la pertractarea celor mai capitale probleme din viața bisericii și urmează

Autonomia bisericii și organizarea ei cu introducerea elementului mirean. Referentul dl. *Păclișanu*, arătând necesitatea, dar în același timp și primejdia ce ar putea cauza reprezentarea în număr mare a laicilor în afacerile bisericești propune, ca mirenii fără să aibă nici un amestec în chestiile de credință și morală a bisericii să fie reprezentați în afacerile administrative așa ca numărul lor să nu treacă peste a 3-a parte, adică 2 de clerici și una mireni. Vicarul Făgărașului *Iacob Popa* propune ca mirenii să fie reprezentați în mod egal cu clericii, iar părintele Oct. Popa: mireni 2 părți, clericii 1 parte. La discutație ia parte și prot. *dr. Dă-*

ianu, care stăruiește pentru primirea laicilor, de cari nu avem să ne temem. Exemplu ne e biserica ortodoxă. Stabilirea unei proporții mai mici ar arăta o oarecare neîncredere față de laici, de care ei nu sunt vrednici. Propune însă ca pentru a nu se naște discuții prea îndelungate să se mărginească Congresul la enunțarea principiilor a ideii. Tot în sensul acesta vorbia p. *Mureșanu* din Sătmăr, care arată, că mirenii au fost între cei mai înflăcărați apărători ai bisericii gr.-cat. române în vremea când eram târâți în cadrele episcopiei de *Hajdușorog*. Toate aceste păreri se pun la vot. Părerea dlui *Păclișanu* are mai multe voturi. Din 101 voturi 64. P. vicar *Iacob Popa* dă vot separat, care cere să fie însemnat în protocol.

Alegerea Arhierilor.

Să se restitue Bisericii dreptul de a-și alege Mitropolitul și Episcopii, așa ca la alegere să participe întreg clerul din întreaga provincie mitropolitană. Episcopii să fie aleși de dieceze, având drept de vot și preoții din provincia mitropolitană, dar numai în așa măsură, că majoritatea să fie totuș a diecezanilor. După expunerea istorică p. prot. *Dăianu*, încheie dorind ca Roma să încheie — în vederea regulării tuturor problemelor capitale — concordat cu Statul Român. Această părere e susținută și din partea Rev. D. canonic *Dr. A. Nicolescu*. La propunerea dlui *Dr. Păclișanu*, se hotărăște și înființarea a 2 episcopii, a căror sedii se vor hotări mai târziu.

Biserica și școala

raportul lor, dreptul ce are biserica asupra școlii precum și dorința Congresului în ceea ce privește raportul din viitor a Bisericii și școlii — este expus în studiul prof. de teologie *Dr. D. Manu*. Arată multele piedeci pe cari le-a avut Biserica și cari au răcit legătura între Biserică și școală. Propune susținerea tuturor școlilor confesionale de orice categorie

sub inspecțiunea Statului și cu ajutorul lui. Cere apoi ca toate școlile cari au fost statificate în trecutul apropiat al șovinismului unguresc să se redea Bisericii. Prezintă modalitățile contribuțiilor pentru susținerea școlilor. *Propunerile se primesc.*

Păr. vicar *Iacob Popa* stăruiește pentru propunerea cât mai intensivă a muzicii instrumentale, ca învățătorii să aibă cunoștințe mai temeinice.

Pentru cantori — școală corăspunzătoare.

Păr. *Romonfan* cere și pentru cantori sesiune, la împărțirea pământului, iar păr. spiritual *Ștefan Roșianu*, roagă să se stăruască pe lângă Conziliul Dirigent pentru stabilirea unui procent de dare culturală din care să se plătească salariile învățătorilor.

(Sfârșitul urmează).

Ciuvic tace...

Ce grea osândă, Doamne, pe-o pasere măiastră
Ce cântă și ascultă în nopți pe la fereastră,
Când valul negru al nopții pe creeri i se lasă.
Vai nu se poate atuncia, în lume să mai iasă.

Chiar mila te cuprinde când știi că 'n lumea mare
Cu cântul ei plăcut, croitu-și-a cărare,
Pe care-avea să meargă mereu tot înainte,
De nu veneai, tu soartă, să 'ntuneci a ei minte.

Ce falnic se-avântase Ciuvic până acuma
Și cum fără de veste a încetat dintr'una.
Dar muza e de vină — spunând în vorbe scurte
Ce par-că-i dase nume: »Ciuvic poet de curte«.

Doresc deci, o, poete, că toate-a mele planuri,
Să le sfidezi în lume cu splendide elanuri,
Să intrii pe arenă, să lupți în fața lumii,
Căci altfel lesne poate, să-ți dai de gol străbunii.

Ia-ți sborul deci și cearcă, să chemi muza să vină,
Să-ți verse-n neagra noapte o rază de lumină.

Părintele Vasile.

„Solia Zilei“.

Este numele ziarului ocazional, apărut la Cluj în decursul Congresului. Dăm, după numărul 4 al »Soliei« rezumarea congresului.

După trei zile încheiate congresul cel dintâiu al preoților români uniți cu Roma s'a încheiat cu solemnitate mișcătoare, cum s'a fost și deschis.

Necesitatea și folosul congresului a dovedit-o mai limpede decât orice discuție.

Marile deosebiri de vedere în sinul preoțimei aceleiași biserici, împărțite numai în patru eparchii, și dovedite abia acum pe deplin arată lipsa unor conveniri și consfătuiri ca aceasta.

Importanța principiilor enunțate în congres, drept rezultat al muncii depuse pentru limpezirea și unificarea vederilor atât deperate, arată folosul lor.

Iată în resumat unele din cele mai importante enunțări ale congresului:

1. Să se facă pașul hotărâtor pentru înființarea faptică a autonomiei bisericesti în care elementul mirean să i-se deie locul convenit de conlucrare alături

de cler în toate chestiunile bisericesti materiale și culturale.

2. Usul urmat de alegere de Metropolit a se face de trei persoane se declară de încetat cu prăbușirea regatului maghiar și prin adunarea de la A.-Iulia se declară reinviat în toată plenitudinea sa dreptul istoric din nainte și de după unirea cu Roma, — care forma și o condiție a unirei — de a se alege o singură persoană pentru scaunul de Metropolit.

3. Acest drept de alegere se estinde asupra alegerii tuturor episcopilor diecezani, iar deprinderea acestui drept reintrat în vigoare se încredințează organismului autonom, ce se va alcătui din reprezentanții clerului și ai poporului mirean.

4. Se cere crearea alor două nouă episcopii, întemeierea unui singur seminar central pentru întreaga metropolia, în locul celor multe și mărunte și anume pe lângă facultatea teologică gr.-cat. ce se cere a se înființa la universitatea din Cluj ori la cea din București.

5. Se exprimă dorința de a se încheia un concordat între sta-

tul român și scaunul apostolic al Romei în interesul statului și al numeroșilor creștini cetățeni în legătură de credință cu acest scaun, fie de legea românească, latinească ori armenească.

6. Dotația clerului s'a cerut a se face, pe temeiul unei noi conscrieri a venitelor parohiale cu întregirea dela statul român, nu numai până la un minimum, cum a fost supt stăpânirea maghiară, ci până la o sumă, care corespunde dotației funcționarilor de stat cu aceeași calificatie, întocmai cum a cerut și congresul preoțesc de la Sibiu.

7. În interesul administrației mai bune se cere reforma capitulelor de canonic în sensul ca se poată fi aleși bărbații cei mai vrednici și mai valoroși ai bisericii, fără considerare dacă sunt celibi, căsătoriți ori văduvi.

8. Să se descentralizeze administrația dându-se în competența protopopilor chestiuni mai puțin importante, cari nu merită să preocupe pe bărbații din centrele diecezane ohești a se ocupa cu directiva și conducerea bisericii, nu cu bagateluri.

9. Să se instituie consistoriile plenare, de cel puțin 4-ori pe an și toate parohiile și beneficiile să se conferească din consistorii plenare la care iau parte și toți protopopii, cum și câte un reprezentant al clerului din protopopiatele interesate.

10. Pentru organizarea preoților se înființează »Frăția Preoților«, societate menită a apăra cauza bisericii și a menaja interesele materiale și morale ale preoțimei.

Din toate hotărârile, ce au reeșit biruitoare din feliuritele concepții esalează un spirit mai democratic, mai progresist, mai activ și mai românesc.

Spiritul genuin al românismului, cu o notă de dornică înfrățire și frățietate creștinească și românească, a înviat și se pornește cuceritor și creator, prin acest congres.

Ținerea congresului în sine dovedește biruința acestui spirit, de înviorare și întărire a neamului nostru.

Vorbirea Dlui J. G. Dumitrașcu Buzău

Delegatul Asociației Învățătorilor din România, Director al Revistei Învățătorimeii Române.

Mărit Congres!

Cu o vie și firească emoțiune, aci, în vechea și strămoșeasca Napocă, vă aduc salutul călduros a 7000 de învățători români de dincolo de Carpați, constituiți în Asociația lor generală sub scutul căreia țintim să ne

adăpostim toți, învățătorimea română de pretutindeni.

Și nu credem misiune mai plăcută, ca aceea dela misionari la misionari, cari, precum au lucrat în trecut, pe căi paralele, la înălțarea mândrului edificiu al României Mari de astăzi, via să-și dea cuvântul, că vor lucra și mai cu temei, cu puteri și mai înviorate, cât mai uniți, la organizație strânsă, pentru desăvârșirea grandioasei noastre clădiri.

Școala și biserica sunt cele două instituții de seamă în viața unei națiuni.

Noi, învățătorii, le dorim cât mai apropiate una de alta.

Dincolo, peste Carpați, biserica este de mult în școală și școala în biserică. Acolo, avem preoți, cari predau în școli religia, morala și chiar întreg învățământul primar. Acolo, învățătorul, în Dumineci și sârbători, își înalță catedra în biserică, propovăduind până și grija unei mai bune vieți materiale.

Și poporul nostru, vrednic de toate desăvârșirile, cu câte hotăriri nu a plecat din locașul sfânt, și pe câte nu le-a înfăptuit în organizarea noastră economică!

Mai ales de aci înainte, preoți și învățători, trebuiește să lucrăm uniți, mână în mână.

Apoi: băncile populare, obștiile de arendă și cumpărare, de improprietărire, cooperativele de producție, grădiniile lem-nării, lăptării, pomicultură, cumpătări, luptă contra alcoolismului, constituind ramura cea mai îndepărtată a activității extrașcolare și extrabisericesti.

Toți cunoaștem cât a făcut preoțimea belgiană în direcția economică dar suntem încredințați, că preoțimea română o va și întrece spre binele poporului românesc.

Activitatea extrașcolară și extrabisericască, atât de fericit stimulată la început, de feroiul întru pomenire, marele învățător și ministru, Spiru C. Haret, așteaptă pe toate plaiurile bogatei noastre țări, așteaptă sprijinul neșămurit al preotului și învățătorului român. Numai prin sprijin reciproc aceste două elemente de ordine și progres pot desvolta gama întreagă a acestei activități: Cantine, băi școlare, farmacii, colonii de vacanță, societăți de ajutorul copiilor săraci, coop. de adulți, conferențe, predici, cercuri, culturale, sezători, proecții, cinema, ter, teatru, muzee, serbări, coruri, biblioteci, jurii împăciuitoare, case naționale și cercetășia atât de fericit sprijinită de iubitul nostru moștenitor al tronului, Principele Carol. Sunt 3—4 zile de când povestea cu o bucurie

cuceritoare despre cohortele pe cari le găisise organizate la Dv. la Braşov, Blaj şi speră să le întâlnească pretutindeni, cum sperăm cu toţii.

În munca de până aci, cunoaşte toată românimea partea mare, pe care „Unirea“ a luat-o la facerea cunoscută a originii noastre latine, la întărirea conştiinţei de latini, şi profesori de ai noştri, de pe catedra şcolilor normale desfirând istoria trecutului nostru, ameninţat până în timpuri recente de puhoiul muscălesc, ne îndemnam să reţinem citaţii ca acesta. „Q' un roumain se fasse Musulman, si cela“ lui plait, mais qu' l reconaissance grande part que l'Union a pris 'a le renaissance de la nationalité roumaine — adică „un român facă-se şi Mahomedan, dacă-i place, dar să recunoască partea mare, pe care „Unirea“ a luat-o la renaşterea naţionalităţii române“.

Azi după realizarea unităţii noastre naţionale, datorinţa tuturor factorilor culturali după vremuri, conducătorilor înțelepţi din fruntea treburilor publice şi ostăşeşti, armatei, mândrei noastre armate, azi ne rămâne planuirea unei şi mai mari izbânzii asupra noastră înşi-ne, realizarea unităţii culturale, sufleteste, cât mai desăvârşite. Şi pentru aceasta nu îndejmă ne putem îndemna la lucru într'un plan de vederi comun, apropiindu-ne strâns unii de alţii.

Facem urări pentru deplina reuşită a acestui congres. ca opera lui să se resimtă în părândarea anilor pentru binele obşteşc.

Facem urări călduroase, că organizaţia solidă a Preoţimii Române, pe regiuni şi generală, mână în mână cu Asociaţia Invăţătorimii, să însemneze cât mai curând putere mare, să constituie acea armată de zeci de mii de energii culturale desfăşurate întru fericirea mult frumoasei şi iubitei noastre Românie, neamului nostru românesc, dela Tisa, până la Nistru, pân' la Mare.

A venit Goga.

A sosit acasă cântăreţul Pătimirii noastre trecute. De cinci ani n'a mai călcat pământul Ardealului, încă înainte de izbucnirea războiului mondial era urmărit pentru piesa teatrală „Domnul Notar“, şi astfel a rămas în mijlocul fraţilor din vechiul regat, de unde ne-a venit mântuirea.

Dar în aceşti cinci ani şi gândul şi munca lui a fost întreruptă pentru: eliberarea acestui

pământ al cărui suferinţe le-a cântat printre lacrimi cu puternice accente de revoltă.

Dintre poezii noştri Goga a simţit mai intensiv apropierea plinirii vremurilor mari de azi; cel dintâi volum de versuri al său cuprinde toată durerea ce se sbătea în sufletul neamului robit, svăcnirile tot mai libere, tot mai puternice, spre libertate.

Goga a fost cel mai deplin faţeles al cuvântului poetul epocii sale prin el spunea un neam întreg, că s'a umplut păharul.

În timpul neutralităţii României Oct. Goga, ce putea face altceva decât să muncească din răzputeri pentru a se porni războiul, care avea să ne aducă desrobirea?

Mai târziu a fost unul din iniţiatorii aducerii voluntarilor români din Rusia pentru ca să intre în rândurile armatei române.

În Basarabia, în Rusia, în Franţa a fost călăuzit de aceeaşi ţintă: eliberarea Ardealului, întregirea neamului.

După cinci ani Oct. Goga venise între noi. Ardealul mulţămindu-i pentru că i-a dat partea cea mai bună din sufletul său, îl salută azi cu faţa înseninată, şi-i zice: Bine ai venit! (*Patria*).

Telegrama Cons. Dir. Român către Academia Română.

Cu prilejul deschiderii sesiunii Academiei Române d. I. Maniu preşedintele C. D. R. a trimis următoarea telegramă preşedintelui Academiei:

Din prilejul primei sesiuni în care Academia Română se întruneşte după unirea tuturor românilor, trimit celei mai înalte instituţiuni de cultură românească urările de bine ale românilor transilvăneni. Dornici de lumina culturii care nu poate fi decât naţională, românii transilvăneni urmăreau şi în timpurile oprămirii lor cu adâncă mişcare lucrurile acestui îndrumător al culturii româneşti de pretutindenea. Astăzi când visul lor secular de a fi un trup cu toţi românii se îndeplineşte, îşi îndreaptă privirile lor spre el ştiind, că trupului cultură românească o să dea suflet. Vă rog dle preşedinte să fiţi interpretul nostru pe lângă Academia Română şi să-i tâlmăciţi dorinţa noastră ferbinte ca lucrările ei să fie rodnice şi să-şi reverse binefacerile lor asupra întreg neamului românesc unit pe veci.

Preşedintele Cons. Dirigent
Iuliu Maniu.

Răspunsul Academiei Române:

Cu adâncă bucurie a primit Academia în ziua solemnă caldă D-Voastră salutare trimisă în numele fraţilor transilvăneni Fii Ardealului. Invingând greutatea stăpânirii străine avură mare parte la întemeierea Academiei şi la activitatea ei în fatăia jumătate de secol Academia este încredinţată cu dărâmarea hotatelor nefireşti despărţitoare între fraţi va fi urmată de înălţarea şi întărirea culturii naţionale prin conlucrarea tuturor fraţilor ţinuţi atâţia secolii despărţiţi sub apăsarea stăpânirilor streine. Aceasta încredere este temelia activităţii care începe pentru viitoarele secole. Vă rugăm să comunicaţi tuturor fraţilor salutările frăţeşti ale membrilor Academiei, iar D-Voastră vă urăm deplin succes în greaua şi frumoasa sarcină ce aţi luat asupra D-voastră.

Preşedinte: P. Poni.
Secretar general: I. Negrussi.

Orăştia va avea liceu românesc.

O delegaţie din Orăştie, compusă din domnii: Dr. Aurel Vlad, şeful resortului de finanţe, Dr. Romul Boca primar, părintele Ioan Moţa, directorul ziarului „Libertatea“, Dr. C. Sotir, primpretor, Dr. Pop jude, Dr. Octavian Sglimbea, director al institutului „Ardeleana“, Ioan S. Vulcu, mare proprietar şi comerciant, Inginer Pascu dela C. F. R., Dr. Sebastian Bornemisa ziarist şi profesor, Lopea funcţionar la resortul de comerţ, Dumitru Rob şi G. Silian, reprezentanţii ţărănimii, s'au prezentat Duminecă la ora 11 D-lui Dr. V. Branişte, şeful resortului de instrucţie şi culte şi au cerut în numele întregului popor din Orăştie şi jur, ca să ridice în Orăştie liceu românesc. I-au dat totodată D-lui Dr. V. Branişte un memoriu, în care, după ce arată caracterul românesc şi importanţa culturală şi politică a Orăştiei, insistă asupra înfiinţării liceului care este o necesitate naţională, câtă vreme Ungurii menţin liceul lor reformat.

Dl Dr. V. Branişte a primit cu multă afabilitate delegaţia şi s'a întreţinut cu ea aproape o oră, discutând prieteneşte problema şcolară a Orăştiei. A propus Orăştienilor, ca să facă paşii necesari pentru crearea unui internat, care să poată adăposti pe copiii săraci ai ţărănilor. Ideea a fost primită cu multă însufleşire şi atât Dl Dr. Boca, primarul oraşului cât şi Dl Dr. Octavian Sglimbea, director la „Ardeleana“ au promis tot concursul.

Înfiinţării liceului Dl Dr. Branişte i-a promis tot concursul şi delegaţia după ce a invitat pe Dl şef al resortului cultelor şi instrucţiunii, ca să viziteze Orăştia a plecat cu adâncă convingere, că la 1 Septembrie în Orăştie liceul românesc se va deschide cu siguranţă având deocamdată 5 clase.

În cursul discuţiilor, Dl Dr. Branişte s'a exprimat cu multă dragoste şi cu frumoase cuvinte de laudă despre ţărâtimea din jurul Orăştiei, în care pune cele mai frumoase nădejdi.

(*Patria*).

Notă circulară.

Cursuri pentru profesorii dela liceele ungureşti şi săseşti.

Cătră autorităţile bisericesti-şcolare.

În vederea pregătirilor pentru viitorul an şcolar 1919/20 am onoare a Vă face cunoscut, că în legătură cu ordinul antecesorului meu Nr. 6, 5, VI. din 28 Decembrie 1918, am aflat de bine să dispun organizarea unui curs special, pentru profesorii dela şcolile confesionale secundare, normale, (preparandii) şi civile de sub jurisdicţia D-Voastră. Cursul se va ţinea la Braşov (între 1 Iulie şi 31 August) şi are ca scop introducerea în cunoaşterea limbii şi literaturii române, precum şi în cunoaşterea Istoriei şi Geografiei României întregite, a acelor profesori, cari vor trebui să predea aceste materii în şcolile D-Voastre, începând cu viitorul an şcolar.

Comunicându-vă aceasta, Vă rog să binevoiţi a îndruma direcţiunile tuturor acestor şcoli, să i-a măsurile necesare, pentru ca toţi profesorii de materiile amintite să se prezinte la cursul din chestiune, de oarece în viitor nici o şcoală secundară nu va mai putea funcţiona fără aceste materii.

Vă rugăm, ca până la prima lunie să binevoiţi a ne comunica lista profesorilor, cari vor urma aceste cursuri, pentru ca să ne putem orienta.

Pentru orientarea D-Voastre ţin să Vă comunic, că Resortul instrucţiunii publice se va îngriji, ca cursistii să aibă, în margimile posibilităţii, locuinţă în vre-un internat.

Sibiu, 30 Aprilie 1919.

Branisce,
Nr. 4166. şeful resortului.

Comunicat.

Se aduce la cunoştinţă autorilor de cărţi didactice pentru şcolile de toate categoriile, că pentru anul şcolar 1919/20 nu vor fi admise spre întrebun-

tare decât acele manuale școlare, cari au aprobarea resortului de culte și instrucțiune publică.

În consecință toți autorii sunt îndatorați să-și înainteze cărțile didactice la acest resort cel mai târziu până în 15 Iunie st. n. a. c. Cărțile intrate după acest termen nu vor fi luate în considerare, căci în 15 Iulie resortul de culte și instrucțiune publică va publica lista cărților didactice admise spre întrebuintare.

Sibiu, 28 Aprilie 1919.

Branisce,
Nr. 3999. șeful-resortului.

Informațiuni.

* **Convocare.** Invățătorimea română din județul Târnava-Mare este convocată prin această la **adunarea generală de constituire**, ce se va ține în Sighișoara la 2 și 3 Iunie st. n. a. c. în sala de ședințe județiană. Ședința I. (Luni în 2 Iunie a. c. la 8 ore a. m.): 1. Cuvânt de deschidere, rostit de subscrisul. 2. Proiect de statute pentru secția județiană, prezentat de învățătorul Ilarion Nistor din Viscri și Niculae Mihaiu din Criș. — Ședința II. (Luni în 2 Iunie a. c. la 3 ore p. m.): 1. Constituirea secției județene, conform statutelor aprobate în ședința trecută. 2. Incassarea taxelor și cotizăției anuale conform statutelor. 3. Rolul școlii primare în România nouă de Virgil Imbăruș, inv. în Mediaș. — Ședința III. (Marți în 3 Iunie a. c. la 8 ore a. m.): 1. Invățământul alternativ de Ilarie Ra-coți inv. Biertan. 2. Propuneri, eventual discutarea altor chestiuni școlare de interes general. 3. Inchiderea ședinței. Bundorf, la 8 Maiu 1919. *George Stelea*, inv., comisar pentru constituirea secției județene.

Domnii preoți sunt rugați a încunoștia pe toți învățătorii din comuna Dlor despre ținerea acestei adunări.

* În Linz s'a ținut o mare întrunire populară, în care s'a declarat că Salzburgul se va alipi la Tirol, în cazul când Wilson va admite cererea acestora de autonomie.

* **Cu ziua de 21 Maiu** comerțul cu alimentele s'a declarat liber.

* **Din Orăștie** s'a prezentat o deputație la ministerul de culte și instrucție din Sibiu, și a cerut ca gimnazul reformat să se romanizeze. — Deputația s'a reintors cu promisia că dorința i-se va împlini.

* **Miklossy**, episcopul de Hajdudorog pentru atitudinea sa provocatoare a fost deținut.

* **Di Dr. Sebastian Bornemisa** prim-redactorul „Patriei” a fost decorat de M. Sa cu medalia „Bărbăție și credință” cl. II. pentru activitatea s'a dezvoltată în Basarabia cu scop de-a o uni cu Țara mamă. Felicitările noastre!

* **Hotărârea Conferenței de pace** din Paris referitoare la împărțirea fostei Austro-Ungarii se va publica pe sfârșitul lunii acesteia.

* **Sf. Scaun Apostolic** a ordonat, că toate parohiile gr. cat., cari pe vremuri au fost încorporate la Hajdudorog, pe viitor să fie încorporate fiecare la dieceza de care s'a ținut.

* **Conziliul de patru** a recunoscut autonomia și independența Albaniei, fixându-i granițele după cum au fost acele înainte de izbucnirea războiului, rămânând Grecilor, Epirul din răsărit. Administrația în Albania se va organiza după model american și englez.

* **Istria**, pe baza declarației lui Korosetz, unul din delegații de pace jugoslavi, va fi încorporată la Jugoslavia.

* **Delegații germani** și-au terminat o parte din răspunsul lor referitor la tractatul de pace. Ei vreau să dovedească și să arete că tractatul de pace conține condiții, cari nu pot fi suportate de nici un popor.

* **Cutremur de pământ** groaznic sa resimțit în zilele trecute în Chille. Mai multe mii de oameni au rămas morți, alte mii răniți, pagubele nu se pot calcula. Durata cutremurului a fost 18 minute.

* **Vasile Stroescu**, marele mecenat naționalist de prezent se află în Paris.

* **România** va primi din America, lunar câte 2000 vagoane cu alimente și mărfuri de manufactură.

* **Trupele române** cu ocazia operațiunilor în potruva ungarilor au prins până acum 1102 ofițeri și 7818 soldați.

* **Se începe circulațiunea epistolelor recomandate.** Începând cu 25 Maiu se primesc epistolele recomandate pentru teritoriul ocupat și pentru România veche.

Epistolele se predau deschise iar pe dos se indică exact numele și adresa celui ce o trimite și aceasta din motivul, că la caz când oficiul postal unde e adresată epistola nu funcționează să se poată remite epistola trimițătorului.

Epistolele, pe cari nu sunt indicate exact numele și locuința celui ce le trimite, oficiul postal le respinge.

Circulațiunea, pentru expresse și bani, deocamdată nu este.

Taxele portul, se urcă cu 100% — adică la dublul taxei

deacuma — și anume: Pentru corespondințe să plătește 30 fil., pentru epistole închise până la 20 gr. 30 fil. — Pentru recomandare să plătește 50 fil. — Pentru telegrame de curând 16 fil. — cel puțin însă 2 cor. — În dumineci și sărbători să plătește de 8 ori adică 48 fil. de cuvânt. — În zile comune după ora 4 se plătește de cuvânt 48 fil.

Necrolog.

† **Alexandru Lupan**, preot gr. cat. după un morb greu și îndelungat — contras în internare în urma împrejurărilor vitrege de acolo — fiind împărțit cu ss. taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului azi la 12 Maiu 1919 în anul 64 al vieții și 37 a căsătoriei.

Rămășițele pământesti ale

scumpului defunct s'au așezat spre veșnică odihnă în cimiterul gr. cat. din Craifalăul de Câmpie la 14 Maiu n. c. 1 oră d. a.

Craifalăul de Câmpie, la 12 Maiu 1919.

Odihneasă în pace!

Bibliografie.

A apărut Nr. 13 al revistei săptămânale „*Insemnări Literare*”: „Prin ceață de Hortensia Papadat-Bengescu; „Târziu de Otilia Cazimir; „Bunicii” de Ionel Teodorcanu; „Vederi din Paris” de M. I. Bantaș; „Calendarul” de Teodor D. Petrescu; „Șoapte” de G. Dăianu; „Lăsața Secului” de Pompiliu Pârvesc, și diferite recenzii și dări de seamă. De vânzare pretutindeni. Pretul 1 leu abonamentul 40 lei, str. Ralet 7, Iași.

MAI NOU.

M. M. LL. Regele și Regina trec azi, Joi, seara, cu un tren special, spre Oradea-Mare. La înapoiere, se vor opri, în 30 crt. și prin Blaj.

»Gazeta« de azi scrie:

M. S. Regele, M. S. Regina însoțiți de d-nii miniștrii Al. Constantinescu, dr. C. Angelescu și I. G. Duca, vor trece prin gara Brașov Joi la ora 5 d. a.

Se face Suveranilor o primire strict oficială.

M. S. Regele și M. S. Regina trec direct spre Oradea-Mere, unde vor vizita trupele. Apoi se vor înapoia la Sibiu și Brașov, unde li-se pregătește neîntrecută primire pe care Scumpii noștri Suverani o vor avea din partea populațiunei Ardealului adânc recunoscătoare și devotată.

Dragostea nemărginită de care se bucură Suveranii în Ardeal nu va fi posibil să fie îndeajuns exprimată în măsura bucuriei și fericirii nespuse cu care sunt asceptați înalții oaspeți de întregul popor românesc.

Comunicat oficial 18 Mai st. n. 1919.

1. Frontul de est: Schimb de focuri de armă și tun între ambele maluri ale Nistrului.

2. Frontul de vest: Am respins numeroase atacuri date de inamic în tot lungul Tisei.

La 17 Mai am intrat în sfârșit în vechea cetate românească a Aradului. Orașul era în sărbătoare. Toată populația' fără deosebire de naționalități a aclamat și a acoperit cu flori trupele române.

Numărul total al prizonierilor capturați de trupele noastre cu ocazia operațiunilor contra ungarilor, este de 1122 ofițeri și 7818 soldați, iar nu de 483 ofițeri și de 4752 soldați cum din eroare s'a publicat în comunicatul oficial din 15 Mai.

Marele Cartier General.

Numărul cenzurat de: AUREL GAJIA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.